Edition Open Sources
Sources 8

Stefan Paul Trzeciok:

Gedichte und Briefe am Ende des *Liber de triplici motu*

DOI: 10.34663/9783945561102-48

In: Stefan Paul Trzeciok: *Alvarus Thomas und sein Liber de triplici motu : Band II: Bearbeiteter Text und Faksimile*
Online version at https://edition-open-sources.org/sources/8/

ISBN 978-3-945561-10-2, DOI 10.34663/9783945561102-00
First published 2016 by Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, Edition Open Sources under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Germany Licence.
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/de/

The Deutsche Nationalbibliothek lists this publication in the Deutsche Nationalbibliografie; detailed bibliographic data are available in the Internet at http://dnb.d-nb.de

298

Recognita ex libro de triplici motu.

¶ Recognita ex ſecunda parte huius operis.

¶ Secundo capite columna.11.linea.48.poteris inferre quibuſcunq; terminis in pari numero.legendum in impari. ¶ Capite octauo colūna octaua linea.55. ⁊ acquiſitum minori eſt proportio.legendum eſt maior proportio.

¶ Recognita ex primo tractatu.

¶ Tertio capite columna ſecunda linea.58.magnes aque velocite.rlegendum eque velociter. ¶ Capite et colūna eiſdem linea.51.qr ſi in horo lohio ſolari.⁊c.la ri ponatur magnes.legendū ſi in horologio ſolari ponatur magnes. Capite et columna eiſdem linea 66.gnete in ipſo ferro.legendum magnete in ipſo ferro. ¶ Capite.6.co.3.li.35.velociter continuo et vniformiter cum de perdatur.legendum cum alia deperdatur. ¶ Capite eodem co.9.linea.21.proportionem duplam et ad tertiam ſexquialteram.legendum ⁊ ad ſecundam ſexquialteram. ¶ Capite et columna eiſdem linea.28.⁊ in minori quam ſit equalis ſufficit.legendum ꝙ ſit tale ſufficit. ¶ Capite ſeptimo co.9.li.26.motum ſuum vſq; ad non gradum.legendum motum ſuū a nō gradu. ¶ Capite ⁊ co.eiſdē li.45.motū ſuum ad nō gradū.legēdū a nō gradu. Capite.8.co.4.li.63.c.partem cū equali reſiſtentia.legendū.e.partem cum equali reſiſtentia. Eodem capite co.5.li.21.adequate pertrāſiſt.d.pars.legendum adequate pertrāſitur et pars ad tempus in quo pertranſitur.d.pars. Eodem capite colum.9.li.39.tranſeundo ſtat aut remittit potentiam ſuam.legendum aut intendit potētiam ſuam. Eodem capite co.15.li.42.inuariata.c.medium inuariatum.legendum inuariata tranſiens.c.medium inuariatum. Eodem capite co.16.li.35.totum hoc ſupereſt.intendo motum ſuum.⁊c. Eodem capite co.20.li.61.cū maiori reſiſtentia legendum cum minori reſiſtentia.

¶ Nono capite co.3.li.28.alterius mobilis quod mouetur in ſecundo medio.legendum in primo medio. Eodem capite columna octaua li.21.cum in infinitum velocit' antea itēdebat motū ſuū.legēdū remittebat. Eodem capite co.12.li.10.patet cum maiore.legendū cum minore. Capite eodem co.14.li.53.Sed cōtra quitam concluſionem.legendum quartam. ¶ Undecimo capite co.4.li.35.ſexquialtera ad duplam.legendum ſexquialtera ad ſexquialteram. ¶ Duodecimo capite co.5.li.50.mouetur illa potētia quam aliqua aliarum potentiarum.legendum anteaꝙ aliqua aliarum potentiarum. ¶ Capite tridecimo co.2.li.55.quieſcente extremo remiſſiori.legendum intenſiori. Eodem capite co.3.li.17.cum illo puncto mouere velocius ꝙ ille punctus.legendum ꝙ ille pūctus. Eodem capite co.7.li.42.⁊ alia puncta intenſiora.legendum remiſſiora.

¶ Capite quartodecimo co.2.linea.46.ſitq; b.punctus extrinſecus.legendum intrinſecus. Eodem capite co.3.linea prima ergo.k.proportio eſt maior quam f.proportio et.k.eſt proportio.legendum ergo.h.proportio eſt maior ꝙ.f.proportio et.h.ē proportio. Eodem capite co.6.linea.30.patet ex immediate precedente.legēdum ex ſecunda. Eodem capite co.10.linea 63.que eſt in latitudine minus intenſa legendum extenſa. ¶ Quindecimo capite co.5.linea.54.in prima ſuppoſitione.legendum in tertia. Capite eodem co.7.linea.7.tamen punctet.4.legendum punctus vt.4. Eodem capite co.9.linea.29.potentia et omni puncto verſus intenſius extremum.legendum remiſſius extremum.

¶ Recognita ex ſecundo tractatu.

¶ Primo capite co.7.linea.65.dico ꝙ neuter illorū mediorum requiritur.legendum modorum. ¶ Secundo capite co.2.poſt quartam lineam hoc eſt tota rota tantam lineam deſcribit et tam velociter moue- in peripheria talis rote.tur quā velociter mouetur vnus punctus qui eſſet.legendum hoc eſt tota rota tātam lineam deſcribit et tam velociter mouetur ꝙ velociter mouetur vnus punctus qui eſſet in peripheria talis rote. Capite et co.eiſdem li.65.verſus medietatem intenſiorem.legendum inferiorem. ¶ Tertio capite co.30.linea.5.ſe habet in proportione.f.ad ꝓportionem.legēdū.ad velocitatē. Eodē capite co.33.li.8.ſpaciū ꝑ tranſitū inpte ꝓportionali legēdū i pma pte ꝓportionali. Capite eodem co.35.linea.9.ſi vero proportio ē ſexq̄tertia legendū ſi vero ꝓportione ſexq̄tertia. Eodem capite co.38.linea.14.excedit proportionem ſexquialteram per.4.ꝓportionem ſexquiſextam.legendum per.1.proportionem ſexquiſextam. Eodem capite co.41.linea.63.vſq; ad gradum partis paris legendum partis imparis.

¶ Recognitum ex tertio tractatu.

¶ In quarto dubio primi capitis columna ſexta linea 13.iuadet ne precipitetur editio:nonūꝙ q; prematur in annum.legendum nonunq; prematur in annum. ¶ Hi ſunt errores candide lector quos forte recognouimus. Si qui alii inueniantur errorculi nō te turbabunt, Semidoctus(credo)eos facile caſtigabit.

¶ Johannes de haya ad hermanū lethmate de gouda germane nationis procuratorium.

Eruta torturis agioſmata vafra patebunt.
Colliſis queque callida turba tulit.
Tuta caracteribus ſpeculabitur atria athene
Nunc hermane tuo munere docta cohors.
Excutis e glumis latitantia grana petitis
Quis potes indigeti tollere docte famem.
Hinc te poſteritas donabit fixa triſeclis
Curriculis:et qui hoc nobile preſſit opus.

¶ Idem ad lectores.

Aurea te decorat ſupreme virga caballe
Turba dee cecronis:ſuſcipe poſco lubens.
Ingenii cultum et doctrine callidioris
Senſa feret ceſmi ſollicitata vafre.
Sepius attentus viuaces ambitus ortus
Suggeret ad queq̄ mentis amica rate.
Importuna ſophi ſenſus acidoſq; reſoluet.
Que tritis pluteis hiſpida turba tulit.
Carneade/aut ſuiſeth/torquebere nō laberinthi.
Nexibus ambiguis:fila ſecunda tibi.
Fila ſecunda tibi carthareа munera prebent
Aluari thome terſa lepore pio.
Cecula non nes greſſus rege naue ſecunda.
Thracia conſpicies ſaxa togata ſinu.

¶ Ad librum phaleution carmen.

Salebris rudibus timen libelle.
Subſannari oneris ſacri cybelles:
Obtrectare daphanitas loquaces.
Et te ſedigitas manus minaces.
Signare hermaphroditi hiantis audax.
Credin brute notandus aſſeriſco.
Ibis,zoileos caduce morſus.
Rimaris.ne ſiniſter ambitus te
Torquet.degener aut libido fames

¶ Liber

Spero preſidio viris futurum.
Ne me:et ſtentoreas abeſſe nuſq̄
Voces:quis ſatago:fauor popelli
Fex.olim ſtatuet decus mineruе
Fetus.nec monumenta plebs valebit
Unꝙ ſternere,diligent cathones.

Recognita

Recognita ex secunda parte huius operis

¶ Secundo capite, columna 11. linea 48: poteris inferre quibuscumque terminis in pari numero – lengdum: in impari. ¶ Capite octavo, col[u]mna [quarta], linea 35.: et acquisitum minori est proportio – legendum: est maior proportio.

Recognita ex primo tractatu

¶ Tertio capite, columna secunda, linea 38.: magnes aquae velociter – legendum: aeque velociter. ¶ Capite et colmna eisdem, linea 51.: quia si in horolohio solari et cetera lari ponatur magnes – legendum: si in horologio solari ponatur magnes. Capite et columna eisdem, li[n]ea 66.: gnete in ipso ferro – legendum: magnete in ipso ferro. ¶ Capite 6., columna 3., linea 35.: velociter continuo et uniformiter cum deperdatur – legendum: cum alia deperdatur. ¶ Capite eodem columna 9., linea .21.: proportionem duplam et ad tertiam sexquialteram – legendum: et ad secundam sexquialteram. ¶ Capite et columna eisdem, linea 28.: et in minori, quam sit aequalis, sufficit – legendum: quam sit tale, sufficit. ¶ Capite septimo, columna 9., linea 26.: motum suum usque ad non gradum – legendum: motum suum a non gradu. ¶ Capite et columna eisdem, linea 45.: motum suum ad non gradum – legendum: a non gradu. Capite 8., columna 4., linea 63.: C partem cum aequali resistentia – legendum: E partem cum aequali resistentia. Eodem capite, columna 5., linea 21.: adaequate pertransitur D pars – legendum: adaequate pertransitur et pars ad tempus, in quo pertransitur D pars. Eodem capite, columa 9., linea 39.: transeundo stat aut remittit potentiam suam – legendum: aut intendit potentiam suam. Eodem capite, columna 15., linea 42.: invariata C medium invariatum – legendum: invariata transiens C medium invariatum. Eodem capite, columna 16., linea 35. totum hoc superest: intendo motum suum et cetera. Eodem capite, columna 20., linea 61.: cum maiori resistentia – legendum: cum minori resistentia.

¶ Nono capite columna 3. linea 28.: alterius mobilis, quod movetur in secundo medio – legendum: in primo medio.

Eodem capite, columna octava, linea 21.: cum in infinitum velociter antea intendebat motum suum – legendum: remittebat. Eodem capite, columna 12., linea 10.: patet cum maiore – legendum: cum minore. Capite eodem, columna 14., linea 33.: Se[xto] contra quintam conclusionem – legendum: quartam. ¶ Undecimo capite, columna 4., linea 35.: sexquialtera ad duplam – legendum: sexquialtera ad sexquialteram. ¶ Duodecimo capite, columna 5., linea 50.: movetur illa potentia quam aliqua aliarum potentiarum – legendum: antea quam aliqua aliarum potentiarum. ¶ Capite tridecimo, columna 2., linea 35.: quiescente extremo remissiori – legendum: intensiori. Eodem capite, columna 3., linea 17.: cum illo puncto movere velocius quod ille punctus – legendum: quam ille punctus. Eodem capite, columna 7., linea 42.: et alia puncta intensiora – legendum: remissiora. ¶ Capite quartodecimo, columna 2., linea 46.: sitque B punctus extrinsecus – legendum: intrinsecus. Eodem capite, columna 3., linea prima: ergo K proportio est maior quam F proportio, et K est proportio – legendum:, ergo H proportio est maior quam F proportio, et H est proportio. Eodem capite, columna 6., linea 30.: patet ex immediate praecedente – legendum: ex secunda. Eodem capite, columna 10., linea 63.: quae est in latitudine minus intensa – legendum: extensa. ¶ Quindecimo capite, columna 5., linea 54.: in prima suppositione – legendum: in tertia. Capite eodem, columna 7., linea 7.: tamen punctat 4 – legendum: punctus ut 4. Eodem capite, columna 9., linea 29.: potentia et omni puncto versus intensius extremum – legendum: remissius extremum.

Recognita ex secundo tractatu

¶ Primo capite, columna 7., linea 65.: dico, quod neuter illorum | mediorum requiritur – legendum: modorum. ¶ Secundo capite, columna 2. post quartam lineam: hoc est, tota rota tantam lineam describit et tam velociter move= in peripheria talis rotae. tur quam velociter movetur unus puctus qui esset – legendum: hoc est tota rota tantam lineam describit et tam velociter movetur, quam velociter movetur unus punctus, qui esset in peripheria talis rotae. Capite et columna eisdem, linea 65.: versus medietatem intensiorem – legendum: inferiorem. ¶ Tertio capite, columna 30., linea 5.: se habet in proportione F ad proportionem – legendum:. ad velocitatem. Eodem capite, columna 33., linea 8.: spatium pertransitum in parte proportionali – legendum: in prima parte proportionali. Capite eodem, columna 35., linea 9.: si vero proportio est sesquitertia – legendum: si vero proportione sesquitertia. Eodem capite, columna 38., linea 14.: excedit proportionem sexquialteram per 4 proportionem sexquisextam – legendum: per 1 proportionem sexquisextam. Edeom capite, columna 41., linea .63.: usque ad gradum partis paris – legendum: partis imparis.

Recognitum ex tertio tractatu

¶ In quarto dubio primi capitis, columna sexta, linea 13.: [s]uadet, ne praecipitetur editio, nonumquam quae prematur in annum – legendum: nonunque prematur in annum. ¶ Hi sunt errores, candide lector, quos forte recognovimus. Si qui alii inveniantur errorculi non te turbabunt. Semidoctus – credo – eos facile castigabit.

Gedichte und Briefe am Ende des *Liber de triplici motu*

Ioannes de Haya ad Hermanum Lethmate de Gouda Germanae nationis procuratiorium

Eruta torturis agiosmata vafra patebunt,
Collisis quaeque callida turba tulit,
Tuta characteribus speculabitur atria Athene
Nunc Hermane tuo munere docta cohors,
Excutis e glumis latitantia grana petitis
Quis potes indigeti tollere doctae famem,
Hinc te posteritas donabit fixa trisaeclis
Curriculis, et qui hoc nobile pressit opus.

Idem ad lectores

Aurea te decorat supremae virga caballae
Turba deae Cecronis, suscipe posco lubens,
Ingenii cultum et doctrinae callidioris
Sensa feret cesmi sollicitata vafrae,
Saepius attentus vivaces ambitus ortus
Suggeret ad quaeque mentis amica rate,
Importuna sophi sensus acidosque resolvet,
Quae tritis pluteis hispida turba tulit,
Carneade, aut Suiseth, torquebere non laberinthi,
Nexibus amibiguis, fila secunda tibi,
Fila secunda tibi cartharea munera prebent
Alvari Thomae tersa lepore pio,
Caecula non fi[n]es gressus rege nave secunda,
Thracia conspicies saxa togata sinu.

Ad librum Phaleution carmen

Salebris rudibus timen libellae,
Sub sannari oneris sacri cybelles,
Obtrectare daphanitas loquaces,
Et te sedigitas manus minaces,
Signare hermaphroditi hiantis audax,
Cred in[] rite notandus asserisco,
Ibis, Zoileos caduce morsus,
Rimaris, ne sinister ambitus te
Torquet, degener aut libido fame[]

Liber

Spero praesidio viris futurum.
Meme, et Stentoreas abesse nusquam
Voces, quis satago, favor popelli
Fex, olim statuet decus Minervae
Fetus, nec monumenta plebs valebit
Unquam sternere, diligent cathones.

299

Georgius brunian bindocineſis
ſuo aluaro thome. Salutem.

Fabij quintiliani preceptum eſt (doctiſſime aluare) cuiusſeſe in eruditio
rũ albo inſcriptũ efflagitãti ad amuſſim obſeruandũ vt efficiatur orbis ille doctrinarum quẽ greci
encyclopedian id eſt (tullio interprete) concentũ doctrinarũ oĩm atqꝫ cõſenſum appellitant. Quaq̃
aſſequuntur vt ꝓperariores phenice ſunt ita reliquis hoibus eo preſtabiliores quo phenix auib⁹ nec
ab re. Si enĩ ꝓ merito nunq̃ ſatis cõmendet qui vel vnius diſcipline apicem pringere meruit que tã=
dem equa merces quis honos / q̃ gloria his rependdi poterit quos labores indefeſſi iugeſqꝫ vigilie oĩ
genis lr̃arũ floſculis / pigmẽtis / diuitiis excultos / mõſtrabiles / ſuffarcinoſqꝫ reddidere: Sꝫ quorſuꝫ
iſtec (mi aluare) vt ipſe ꝑfecto qui inter litteratos ne imo quidẽ dignus ſubſellio litteratorũ ſim ama
tor pene zelotipus officioſiſſimiſqꝫ buccinator / quid de te cũ pleriſqꝫ oib⁹ ſentirẽ / oblata imprimis
occaſione ꝑtitiſſima expectatiſſimaqꝫ ſignificarem. In hoc nẽpe parriſienſi gymnaſio bonarum litte
rarũ emporio percelebri cũ non parũ multos. Et eos q̃dẽ eruditiſſimos liberaliũ artium profeſſo=
res videre ſit / tu michi ſemꝑ viſus eſſi non oĩm cõſũmatiſſim⁹ (ne verbũ aut adulationis ſuſpitionẽ
aut inuidiã pariat) ſaltem inter ꝯſummatiſſimos nõ infimus. Sunt (fateor) te cõpluſculi audatiores
ſuiqꝫ oſtendatores magis ſoliciti quib⁹ tamẽ vt tua cedat modeſtia tm̃ abeſt vt eos (me iudice) lõge
poſt reliquas trãſcendas ſuperes. Quãdoquidem vnus ſis qui michi videaris orbiculatã illa diſci=
plinarũ ſeriem abſolutiſſime conſecutus / a quibuſdã diſciplinarũ cultiorũ nõ modo ignaris ſꝫ ⁊ cõ
temporibus multo alieniſſim⁹: qui cũ ſermocinales ſe naturaleſqꝫ philoſophos iacta cundiſ ꝑdicent
ac glorientur ego philodicos potius vocitandos cenſuerim id eſt inani atqꝫ exſucco verboruꝫ ſonitu
gaudẽtes hoies profecto ruſticos inenuſtos ⁊) vt greco vtar verbo) niſi ſodales ideſt omnẽ litterarũ
elegantiã nitorẽqꝫ peroſos: Tu vero maiori nunq̃ leticia ꝑfunderit q̃ cũ vel ciceronianũ aliquid vel
liuianũ depromis. Si de ſacꝫ lr̃is diſertare q̃cq̃ cepis theologie tũ theorice tũ practice oẽꝫ operã to=
toſqꝫ dies i pendiſſe iudicabere. Si iter iuris vtriſqꝫ peritos forte ꝯgrediaris ceſareis te põtificuſqꝫ
dũtaxat libris vacaſſe cõſtantiſſime antinuabunt. Taceo q̃ familiaris tibi ſit ⁊ moralis ⁊ naturalis
philoſophia vt in tanta philoſophantiũ corona / philoſophia nomen tibi peculiariter vẽdicaberis
vtqꝫ preceptorẽ tuum petrũ de alliaco inter philoſophie ꝓfeſſores dum viueret doctiſſimũ aut equa
ueris aut (qđ potius crediderim) ſuperaueris quem ſi fata virum ſeruaſſent huic parrſiorum achade
mie oibuſqꝫ philoſophie ſtudioſis fructus non parũ (quod ſperabant omnes procul dubio attuliſſet
Quid vero quadriuii certiſſimã peritiã refere opus eſt) cũ vel minimo cuiqꝫ hic tuus de triplici mo=
tu liber monſtret aptius: quẽ ſex menſib⁹ ſecundum in coqueretico ſtadio curriculũ expectans ſedu
liſſime nec min⁹ affabre excudiſti ocii potius vitandi q̃ oſtentationis gr̃a non ignorans nichil illoꝝ
ingenio atqꝫ animis deteſtabili⁹ qui degenere ocio obliteſcunt oſcitanteſqꝫ victitant aut patius vi
tam trahunt. Hoc aũt libro quid ad theoricam illam phiſicẽ (que id etatis apud parriſios non me=
diocri in precio eſt) conducibilius ſit non video. Sed cum vino vendibili hedera (quod aiunt) ſuſpen
ſa non opus ſit receptuicecinero. ¶ Vale ex edibus noſtris coq̃reticis ſeptimo Idus Februarii

¶ Joannes de haya dñm hermanũ lethmate de guoda germa=
ne nationis procuratorium ſalute plurima iubet impartire.

Qui pro ſimilitudine lucis dominice culmina abſolute magie anhelãtes
peruestigarunt: ſpiritalẽ imaginem pleriſqꝫ affectibus diſſultantẽ ꝓfeſſi ſunt. Hinc ab eo ad qđ nuꝑ
hacllucinabatur ſtatim abhorebit: que ſublimioris claritate rumoris ad imũ (vt aiunt) ſpm̃: ⁊ adu=
ratiſſima optimi cuiuſqꝫ imitatiõe: ⁊ implorato cõgruẽte ſilẽtio: peculiariter veit demulcẽda. quod
quo dicerpta parte ſenſili animi ꝓpenſione obires: locupletiſſimã parẽtũ tuorũ ſupellectilẽ pili feci
ſti. Et litterarũ emporiũ (qui parriſi⁹ apellat) ad ingenti cultum ꝑfectus es. In quo decurſa ꝓpoſi=
te methodi inter capedine (taceo tue aduleſentie flagrãtiſſimũ ſtudiũ quo te totũ lr̃is mancipabas;
ad faſtigiũ aſpirans nominis precipui (quo merito potit⁹ es) et accepta mgr̃ali ꝓuicia: belle ſigna
tus es oculis mille. quo degenere ambitu ſeq̃ſtrato: in oẽs cõmunicabas. hinc eorũ ad quos res per
tinebat amica adminiſtratiõe (licet ex ephebis vix diceſſiſſeces) in te cõceſſuꝫ eſt oĩe ius ꝓcuratoriuꝫ
germane nationis. Videbaris enĩ (faceſſat adulatio / cõgruã mũeri aureſim allatur⁹: quos ſpes neu
tiſper fefellit. patuit enĩ tante nationis alea ꝑfectiſſima. Demõ diſtorſos ſuggilãs affect⁹ quo mẽs
defecatis q̃buſcũqꝫ futilib⁹ celebriorib⁹ ſaginaretur artibus (quo ſemꝑ pedotrine vſus es) aluaro
thome (quẽ merito alterũ gorgiã liõtinũ appelaueriꝫ: cuiuſcũqꝫ enĩ rõnẽ imp̃mediate affert) addictus
es: maturiorib⁹ cũ eo diſſultans aſſidue rõnibus: ſubacidiora attrectans: eliminãs funditus euellẽs
nec his cõtentus (qđ tua intermiſſio eſt) eloquẽtie informas tete ſupellectile / tã greca / q̃ latina / in te
(quo breuis loquar) ꝑfecta eſt nature ingenuitas / affabilitas et ardore charitatis coruſcans gra=
tia: qua poſteritati conſulens ⁊ omniũ vtilitati (quod tieis forte carie aut turpi ſitu apocopãdũ erat
totius philoſophie lenociniũ aluari thome: oib⁹ ⁊ origenes: ⁊: baces: perſcrutantibus pcculiare: vt
palam et oibus ſeſe offeret ꝑ q̃ ſolicite egiſti: in quo nõ minus laboris q̃ diligẽtie ceſſim rimãdo tra
ctando: ⁊ ad methodum vſqꝫ dirigẽdo cumpetentem et ingenti viribus: et acrimonia impendiſti: quo
(tanq̃ elogio: aut monumento) Ille imortalitatẽ adipiſcetur tu vero (ſi eo munere ꝑueris) laudeꝫ glo
riam et argutorũ virorũ rumorẽ. Vale. Ex edibus coquereticis q̃nto idus februarii.

Anabat hec ſtruxit fulgente volumina nixu
Quilibet ambroſias hauriat ore dapes
Huc mons guillermum gaudet genuiſſe relaxus
Quo prelustraris clare britanne ſolum
Diui martini ſubcelſis edibus ortus
Nũc decorat miro nomine pariſius
Qui cauſas ideo librorum noſcere queris
Per pauco viſeas munere lectior eum

Georgius Bruniau Vindocinesis s[u]o Alvaro Thomae salutem

Fabii Quintiliani praeceptum est, (doctissime Alvare), cuivis sese in eruditiorum albo inscriptum efflagitanti ad amussim observandum, ut efficiatur orbis ille doctrinarum, quem Greci encyclopediam, id est (Tullio interprete) concentum doctinarum omnium atque consensum, appellitant. Qua qui assequuntur ut properariores Phoenice sunt, ita reliquis hominibus eo praestabiliores, quo Phoenix avibus nec ab re. Si enim pro merito numquam satis commendetur, qui vel unius discipline apicem pertingere meruit, quae tandem aequa merces, quis honos, quae gloria his rependdi poterit, quos labores indefessi iugesque vigiliae omni genis litterarum flosculis, pigmentis, divitiis excultos, monstrabiles, suffarcinosque reddidere. Sed quorsum istec (mi Alvare) ut ipse profecto, qui inter litteratos ne immo quidem dignus subsellio litteratorum sim amator pene Zeloti[b]us officiosissimisque buccinator, quid de te cum plerisque omnibus sentirem, oblata imprimis occasione praesentissima expectatissimaque signaficarem. In [h]oc nempe Parisiensi gymnasio bonarum litterarum emporio percelebri cum non parum multos. Et eos quidem eruditissimos liberalium artium professiores videre sit, tu mihi semper visus es, si non omnium consummatissimu,s (ne verbum aut adulationis suspitionem aut invidiam pariat), saltem inter consummatissimos non infimus. Sunt – fateo – te complusculi audatiores suique ostendatores magis soliciti, quibus tamen, ut tua cedat modestia, tantum abest, ut eos (me iudice) longe post reliquas transcendas superes. Quandoquidem unus sis, qui mihi videaris orbiculatam illa disciplinarum seriem absolutissime consecutus, a quibusdem disciplinarum cultiorum non modo ignaris, sed et contemporibus multo alienissimus, qui cum sermocinales se naturalesque philosophos iacta cundi praedicent ac glorientur, ego philodicos potius vocitandos censuerim, id est, maniatque exsucco verborum sonitu gaudentes homines profecto rusticos invenustos et, (ut Graeco utar verbo), nisi sodales, idest omnem litterarum elegantiam nitoremque perosos. Tu vero maiori numquam laetitia profunderit, quam cum vel Ciceronianum aliquid vel Livianum depromis. Si de sac[r]is litteris di[s]sertare quicquam ceperis, theologiae, tum theorice, tum p[r]actice, omnem operam totosque dies impendisse iudicabere. Si inter iuris utrisque peritos forte congrediaris Cesareis te, pontificusque dumtaxat libris vacasse constantissime antinuabunt. Taceo, quam familiaris tibi sit et moralis et naturalis philosophia ut in tanta philosophantium corona, philosophia nomen tibi peculiariter vendicaberis utque praeceptorem tuum, Petrum de Alliaco, inter philosophiae professores, dum viveret doctissimum aut aequaveris aut – quod potius crediderim – superaveris quem, si fata virum servassent, huic Parisiorum academiae omnibusque philosophiae studiosis fructis non parum, (quod sphaerabant omnes, procul dubio attulisset. Quid vero quadrinii certissimam peritiam refe[r]re opus est), cum vel minimo cuique hic tuus de triplici motu liber monstret apertius, quem sex mensibus secundum in Coqueretico stadio curriculum expectans sedulissime nec minus affabre excudisti otii potius vitandi quam ostentationis gratia non ignorans nihil illorum ingenio atque animis detestabilius, qui de genere otio oblitescunt oscitantesque victitant aut patius vitam trahunt. Hoc autem libro, quid ad theoreticam illam physic[am], (quae id aetatis apud Parisios non mediocri in pretio est) conducibilius sit, non video. Sed cum vino vendibili hedera, (quod aiunt), suspensa non opus sit, receptui cecinero. ¶ Vale ex aedibus nostris Coquereticis septimo Idus Februarri.

Ioannes de Haya [s]uum Hermanum Lethmate de G[ou]da Germanae nationis procuratiorum salute plurima iubet impartire

Qui pro similitudine lucis dominice culmina absolute magie anhelantes pervestigarunt, spiritalem imaginem plerisque affectibus dissultantem professi sunt. Hinc ab eo, ad quod nuper hacllucinabatur statim abhorebit, quae sublimioris claritate rumoris ad imum, (ut aiunt), spem et aduratissima optimi cuiusque imitatione et implorato congruente silentio peculiariter venit demulcenda, quod quo dicerpta parte sensili animi propensione obires, locupletissimam parentuMuḥammad ibn ʾAḥmad ibn Rušdm superlectilem pili fecisti. Et litterarum emporium, (qui Parisius apellatur), ad ingenti cultum profectus es. In quo decursa propositae methodi intercapedine, (taceo tuae adules[c]entiae flagrantissimum studium, quo te totum litteris mancipabas, ad fastigium aspirans nominis praecipui (quo merito potitus es) et accepta [magistr]ali provincia, belle signatus es oculis mille, quo degenere ambitu sequestrato in omnes communicabas. Hinc eorum, ad quos res pertinebat, amica administratione, (licet ex ephebis vix dicessisseces) in te concessum est omne ius procuratorium Germanae nationis. Videbaris enim, (facessat adulatio[)], congruam muneri auxesim allaturus, quos spes neutisper fefellit. Patuit enim tantae nationis alea perfectissima. Demonstratio distorsos suggilans affectus, quo mens defecatis quibuscumque futilibus celebrioribus saginaretur artibus, (quo semper pedotrine usus es), Alvaro Thomae, (quem merito alterum Gorgiam Leontinum appel[l]averim, cuiuscumque enim rationem impraemediate affert), addictus es, maturioribus cum eo dissultans assidue rationibus, subacidiora attrectans, eliminans funditus evellens nec his contentus, (quod tua intermissio est), eloquentiae informas tete supellectile, tam Graeca, quam Latina in te, (quo brevis loquar), perfecta est naturae ingenuitas, affabilitas et ardore charitatis coruscans gratia, qua posteritati consulens et omnium utilitati, (quod Timaeis forte cariae aut turpi situ apocopandum erat totius philosophiae lenocinium Alvari Thomae[)] omnibus et origenes et baces perscrutantibus peculiare, ut palam et omnibus sese offeret, per quam solicite egisti, in quo non minus laboris quam diligentiae cesim rimando, tractando et ad methodum usque dirigendo, cum petentem et ingenti viribus et acrimonia impendisti, quo (tanquam elogio aut monumento.) Ille immortalitem adipiscetur, tu vero, (si eo munere praeveris), laudem gloriam et argutorum virorum rumorem. Vale. Ex aedibus Coquereticis quinto Idus Februarii.

Die letzten Worte

Anabat hex struxit fulgente volumina nixu
Quilibet ambrosias hauriat ore dapes
Huc mons Guillermum gaudet genuisse relaxus
Quo praelustraris clare Britanne solum
Divi Martini sub celsis aedibus ortus
Nunc decorat miro nomine Parisius
Qui causas ideo librorum noscere quaeris
Per pauco viseas munere lectior eum

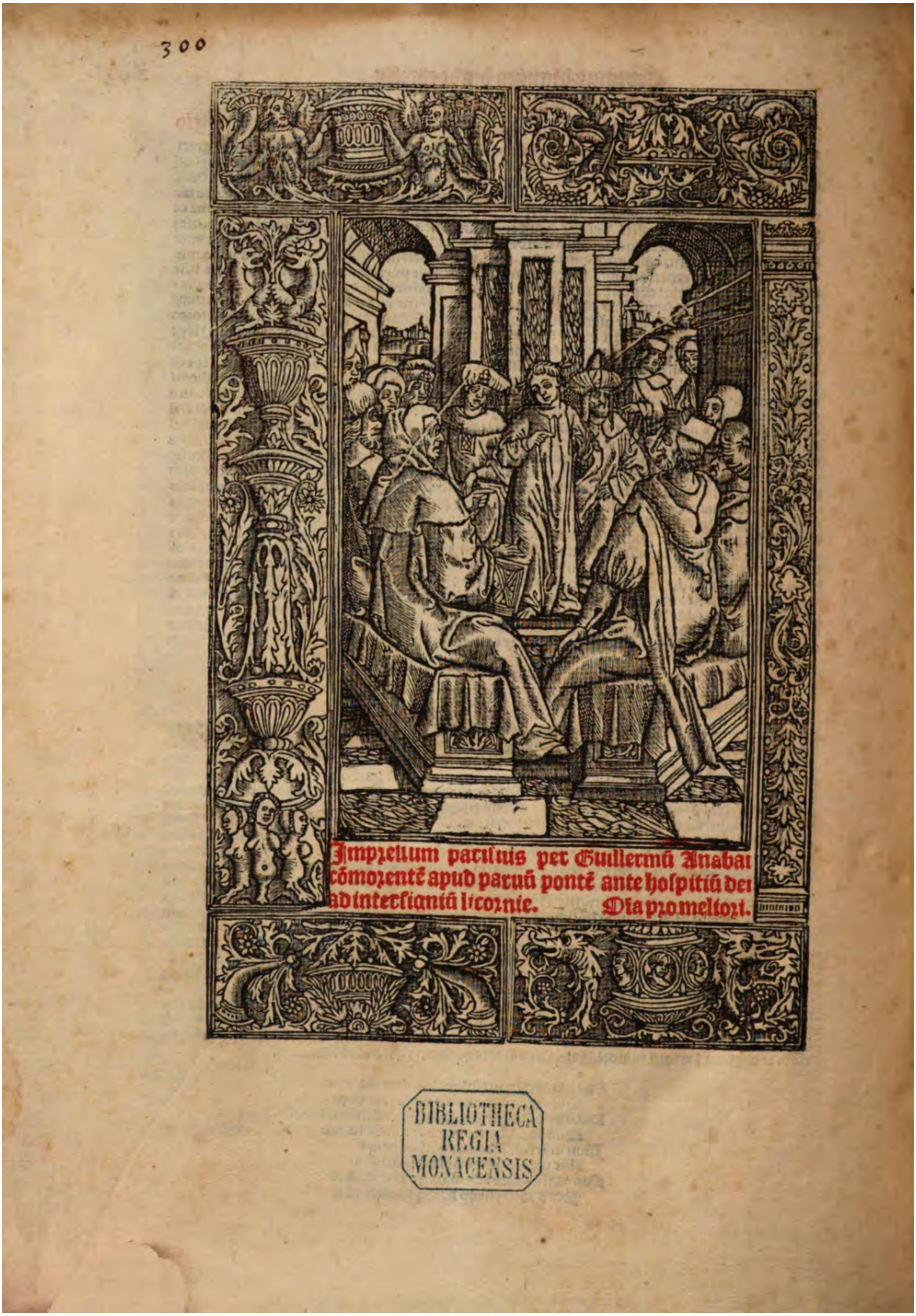
300

Jmpreſſum pariſius per Guillermū Anabat
cōmorentē apud paruū pontē ante hoſpitiū dei
ad interſigniū licornie. Ora pro meliori.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS